

כִּד גְּעִי הָאֵי אַרְיָה, מְזַדְעָזְעוֹן רְקִיעֵין, וְכָל חִלְיוֹן  
 וּמִשְׁרִיין מְזַדְעָזְעוֹן, מְדַחִילוֹ דִּילִיָּה. מִתְּהוּא  
 קָלָא, גַּהַר דִּי נוֹר מְתַלְהֵטָא, וְנַחֲתִית בְּאַלְפֵי וַחֲמִישׁ מְאָה  
 דְּרַגִּין דְּגֵיחָנָם לְתַתָּא, כְּדִין פְּלָחוּ חֲטִיבִין דְּגֵיחָנָם  
 מְזַדְעָזְעוֹן, וּמְלַהֲטָן אִשָּׁא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (עמוס ג) אַרְיָה  
 שָׂאנָא מִי לֹא יִירָא.

גְּעִי תַנְיִינֹות, תְּלַת מְאָה וְשִׁבְעֵין אֲלֵפֵי אַרְיֹותָא,  
 כְּלָחוּ גְעָאן. אוֹשִׁיט יְדֵיהּ שְׂמַאלָא, כָּל מְאִרְיָהוֹן  
 דְּדִינָא לְתַתָּא דְחִלְיוֹן, וְאַתְּפַפִּיין תְּחוֹת תְּהוּא יְדָא.  
 וְתֵהוּא יְדָא פְּשִׁיט עַל־יְהוּ, וְכְלָחוּ תְּחוֹתֶיהּ. כְּמָה דְאַתְּ  
 אָמַר, (בראשית מט) יָדְךָ בְּעוֹרְךָ אֵיבִידָא.

אַרְבַּע גְּדַפִּין לְכָל חַד וְחַד, מֵאִשָּׁא חוֹזְרָא. כְּלָחוּ  
 מְלַהֲטִין. כָּל אִפִּין דְּחוֹזֵר וְשׁוֹשֵׁן בְּחוֹזְרָתָא דְתֵהוּא  
 אִשָּׁא שְׂקִיעֵן.

### לשון הקודש

– כָּל בְּעֵלֵי הַדִּין לְמִטָּה פּוֹחֲדִים וְנִכְפִים  
 תַּחַת אוֹתָהּ יָד, וְאוֹתָהּ יָד פּוֹשְׁטָת עֲלֵיהֶם,  
 וְכֻלָּם תַּחֲתֶיהָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מט) יָדְךָ  
 בְּעוֹרְךָ אֵיבִידָא.

אַרְבַּע כְּנָפִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֵשׁ לְכַנְהָ.  
 כָּלֵם לוֹהֲטִים. כָּל פְּנִים שָׁל כְּפַתוֹר וְפָרַח  
 בְּלִבָּן שָׁל אוֹתָהּ אֵשׁ שְׂקוּעִים.

כְּשֶׁנּוֹעָה הָאֲרִיָּה הַזֶּה, הַרְקִיעִים מְזַדְעָזְעִים,  
 וְכָל הַחִילוֹת וְהַמְרַכְבוֹת מְזַדְעָזְעִים מִירְאָתוֹ.  
 מֵאוֹתוֹ קוֹל מְתַלְהֵט גַּהַר דִּי נוֹר, וְיוֹרֵד בְּאַלְפֵי  
 וַחֲמִישׁ מֵאוֹת דְּרַגּוֹת הַגֵּיחָנָם שָׁל מְטָה. אִז  
 מְזַדְעָזְעִים כָּל רְשָׁעֵי הַגֵּיחָנָם, וְהָאֵשׁ לוֹהֲטָת,  
 וְעַל זֶה כְּתוּב (עמוס א) אַרְיָה שָׂאנָא מִי לֹא יִירָא.  
 גּוֹעָה פַּעַם שְׁנָיִה – שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁבְעִים  
 אֲלֵפֵי אַרְיֹות, כָּלֵם גּוֹעִים. מוֹשִׁיט יָד שְׂמַאלוֹ

אַרְבַּע אַנְפִּין לְכָל חֵד וְחֵד לְאַרְבַּע סְטְרִין, בְּלִהּוֹ  
 נְהִירִין בְּחִנּוּרָא דְשִׁמְשָׁא. חֵד לְסֵטֶר מְזֻרָת,  
 נְהִיר בְּחֵדוֹ. וְחֵד לְסֵטֶר מְעָרְב, (ס"א דא כניש) דְּאֵתְכַנֵּישׁ  
 נְהוּרִיָּה. וְחֵד לְסֵטֶר צְפוֹן, חָשׁוּךְ בְּלֹא נְהִירוֹ, בְּצִלָּא  
 דְּשִׁמְשָׁא לְגַבֵּי שִׁמְשָׁא. צִלָּא חָשׁוּךְ, שִׁמְשָׁא נְהִיר. בְּגִין  
 דְּשִׁמְשָׁא וְצִלָּא, יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וְאִזְלָא כְּחֵדָא. חָשׁוּכְן  
 (ס"א חושבן) דְּאִזְלִין עִמִּיהָ, כָּל אֵינוֹן דְּנִטְלִין זַיִינָא.

וּבְלִהּוֹ מִיְמִינָא וּמְשֻׁמָּאלָא בְּתַלְת רִישֵׁין. רִישָׁא חֵדָא  
 דִּילִיָּה, שְׁבַעִין וְאַרְבַּע אֶלְפֵי, וְשִׁית מְאַה. אֵלִין  
 אֵינוֹן רִישָׁא חֵד. נִפְקִי חִילָא בִּיְמִינָא, דְּאִיהוּ אָרִים  
 עֲלִיָּיהוּ. בַּר כָּל אֵינוֹן מְכַנְּן דְּלַתְתָּא, תַּחֲזוֹת אֵלִין.  
 שְׁלִטוֹנִין אֵלִין עַל אֵלִין, דְּרַגִּין תַּתָּאִין עִם עֲלָאִין.  
 דִּלִּית לֹון חֲשַׁבְנָא.

### לשון הקודש

שְׁלוֹקָחִים כְּלֵי זֶיַן.

וְכַלָּם מִיְמִין וּמְשֻׁמָּאל בְּשִׁלְשָׁה רְאשִׁים.  
 ראש אחד שלו, שבעים וארבעה אלף ושש  
 מאות. אלה אותם ראש אחד. יוצאים כח  
 בימין שהוא הרים עליהם, פרט לכל אותם  
 ממנים שלמטה, תחת אלה. שלטונים אלה  
 על אלה, דרגות תחתונות עם עליונות, שאין  
 להם חשבון.

אַרְבַּע פָּנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְאַרְבַּעַה  
 צְדָדִים, כָּלָם מְאִירִים כְּלָבֵן הַשֶּׁמֶשׁ. אֶחָד  
 לְצַד מְזֻרָח מְאִיר בְּשִׁמְחָה, וְאֶחָד לְצַד מְעָרְב,  
 (ק"ה ב"ס) שֶׁהַכְּנִים מְאִירוֹ. וְאֶחָד לְצַד צְפוֹן,  
 חָשׁוּךְ כְּלֵי אֹר, כְּצִל הַשֶּׁמֶשׁ לְגַבֵּי הַשֶּׁמֶשׁ.  
 הַצִּל חָשׁוּךְ, הַשֶּׁמֶשׁ מְאִיר. מְשׁוּם שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ  
 וְהַצִּל - יְמִין וּשְׂמָאל, וְהוֹלְכִים בְּאֶחָד.  
 חָשׁוּכִים (חשבון) שֶׁהוֹלְכִים עִמּוֹ, כָּל אֵלוֹ

רִישָׁא תַנְיִנָא, דְאֵזִיל בְּרִישָׁא קַדְמָא, חֶשְׁבֹן  
 דִּילִיָּה חֲמִשִּׁין וְאַרְבַּע אֶלְפֵי, וְאַרְבַּע מֵאָה.  
 בַּר כָּל (דף קנ"ד ע"ב) אֵלִין מְמַנֵּן דְתַחֲזוּת לְד' סְטָרִין,  
 דִּלִּית לֹון חֶשְׁבָּנָא. רִישָׁא תְּלִיתָא, דְאֵזִיל בְּתַרְיָהוּ,  
 חֲמִשִּׁין וְשִׁבְעָה אֶלְפֵי, וְאַרְבַּע מֵאָה. בְּגוּוּנָא דְנָטִיל  
 יְמִינָא, חָכִי נָמִי נָטִיל שְׂמָאלָא, חָכִי נָמִי מְקַמֵּיהוּ,  
 חָכִי נָמִי מְבַתְרֵיהוּ.

בִּיּוֹן דְנָטִיל הָאֵי קַדְמָא, וְהוֹרֵד הַמְשָׁכֵן. וְכִלְהוּ  
 לִיּוּזָאֵי אִמְרֵי שִׁירְתָּא, מְאֵרֵי דְתוֹשְׁבַחַן כְּלָהוּ  
 מִסְטָרִיָּה. בְּדִין (יחזקאל א) כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוּפְנִים כְּתִיב.

דְּגָלָא תַנְיִנָא. מְשַׁרְיָא מוּזֵינָא, נְשִׁר, אֹרִיא"ל,  
 דְרו"ם. תְּרֵי מְמַנֵּן עַמִּיָּה, שְׂמִשְׂיָא"ל  
 חֶסְדִּיא"ל. הָאֵי נְשִׁר סְלִיק, וְכָל מְאֵרִיָּהוּן דְגַדְפִּין  
 מְקַמֵּיהוּ. כְּמָה מְשַׁרְיָין סְלָקִין בְּכָל סְטָרִין. כָּל חַד וְחַד  
 בְּתוֹקְפָא דְשְׂמִשְׂיָא.

לשון הקודש

בִּיּוֹן שְׁנוּסַע רֵאשׁוֹן – וְהוֹרֵד הַמְשָׁכֵן. וְכָל  
 הַלּוּיִם אוֹמְרִים שִׁירָה. בְּעֵלֵי הַתְּשׁוּבָה  
 כָּלֵם מַצְדוֹ. וְאֵן כְּתוּב, (יחזקאל א) כִּי רוּחַ  
 הַחַיָּה בָּאוּפְנִים.

דְּגָל שְׁנַי, מְרַכְבָּה מוּזֵינָא, נְשִׁר, אֹרִיא"ל,  
 דְרו"ם. וְשְׁנַי מְמַנֵּים עַמּוֹ – שְׂמִשְׂיָא"ל,  
 חֶסְדִּיא"ל. נְשִׁר זֶה עוֹלָה, וְכָל בְּעֵלֵי הַכְּנָפִים

רֵאשׁ שְׁנַי, שְׁהוּלָךְ בְּרֵאשׁ הָרֵאשׁוֹן, חֶשְׁבוֹנוֹ  
 חֲמִשִּׁים וְאַרְבַּעָה אֶלְפֵי וְאַרְבַּע מֵאוֹת, פְּרַט  
 לְכָל הַמְמַנֵּים הַלְלוּ שְׁתַּחַת לְאַרְבַּעָה צְדָדִים  
 שְׂאִין לָהֶם חֶשְׁבוֹן. רֵאשׁ שְׁלִישִׁי, שְׁהוּלָךְ  
 אַחֲרֵיהֶם, חֲמִשִּׁים וְשִׁבְעָה אֶלְפֵי וְאַרְבַּע מֵאוֹת.  
 כְּמוֹ שְׁנוּטֵל הַיָּמִין, כֶּךָ גַּם נוּטֵל הַשְּׂמָאל. כֶּךָ  
 גַּם מְלַפְנֵיהֶם, כֶּךָ גַּם מְאַחֲרֵיהֶם.

רוּחָא דְרוּחָא פְּנִימָאָה נְפִיק, וְהוּא רוּחָא מְטִי  
 לְהַאי נֶשֶׁר, וְסָלִיק אֲבָרָיו וּמְכַסְיָא לְגוּפָא.  
 בְּמָה דְאֵת אָמַר, (איוב לט) הַמְבִינְתֶךָ יֶאֱבֵר נִין יִפְרוּשׁ  
 בְּנַפְיוֹ לְתִימָן. בְּגוּזָא כְּדוּגְמָא כְּעִין בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ  
 הַאי נֶשֶׁר נִין בְּהַדְיָה יוֹנָה, בְּהַדְיָה נִין, וְכָל מְאֲרֵי  
 דְגַדְפִּין בְּלָחוּ מְצַפְצָפִן וְחֻדָּאן. חַד מְסַטְרָא (ס"א חַד סְמָכָא)  
 קַמִּיהַ, סָלִיק מִתַּתָּא לְעֵילָא. בְּמָה צִיפְרִין נַחְתִּין  
 וְעָאֲלִין, מְצַפְצָפִן וְחֻדָּאן, אֲזִלִין וְשָׂאֲטִין.

בְּד נָטִיל, אוֹשִׁיט גְּדָפָא יְמִינָא, פְּנִישׁ לְכָל חִילוּי,  
 תְּלַת מָאָה וְחֻמְשִׁין אֶלְף מְאֲרֵי דְגַדְפִּין, בְּתַרֵי  
 גּוּפֵי, נֶשֶׁר וְאֲרִי"ה כְּחֻדָּא. אָרִים קָלָא, בְּלָחוּ אַחֲרָנִין  
 סָלְקִין וְנַחְתִּין, מְצַפְצָפִן מְסַטְרִיָּהוּ, מִפְּמָה דְרִגִין.

תְּלַת רִישֵׁין אֵינוֹן בְּחֻדָּא, בְּמִשְׁרִיין אֲלִין. וְכָלְהוּ בְּחַד  
 חֶשְׁבֹן. וְחוֹשְׁבֹן דְּאֲלִין רִישֵׁין, רִישָׁא חֻדָּא,

### לשון הקודש

ממִּפְּמָה לְמַעְלָה. כְּמָה צְפָרִים יוֹרְדוֹת וְעוֹלוֹת,  
 מְצַפְצָפוֹת וּשְׂמֻחוֹת, הוֹלְכוֹת וּמְשׁוֹמְטוֹת.  
 בְּשִׁנּוּסַע, מוֹשִׁיט כְּנָף יָמִין, בּוֹנֵם לְכָל חִילוּי,  
 שְׁלֹשׁ מְאוֹת וְחֻמְשִׁים אֶלְף בְּעֵלֵי כְּנָפִים בְּשָׁנֵי  
 גּוּפִים, נֶשֶׁר וְאֲרִי"ה כְּאֻחַד. מְרִים קוֹל, כָּל  
 הָאַחֲרִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים, מְצַפְצָפִים מְצַדֵּם  
 מִפְּמָה דְרִגּוֹת.

שְׁלֹשָׁה רְאִשִׁים הֵם כְּאֻחַד בְּמַחְנוֹת אֱלוֹ,  
 וְכֻלָּם בְּחֶשְׁבֹן אֻחַד. וְחֶשְׁבֹן הָרְאִשִׁים הִלְלוּ

מִלְּפָנָיו. כְּמָה מְרַכְבוֹת עוֹלוֹת בְּכָל הַצְּדָדִים,  
 כָּל אַחַת וְאַחַת בְּחֻק הַשְּׂמֶשׁ.

רוּחַ שֶׁל רוּחַ פְּנִימִית יוֹצֵאת, וְאוֹתָהּ הַרוּחַ  
 מוּגִיעָה לְנֶשֶׁר הַזֶּה, וְעוֹלִים אֵיבְרָיו וּמְכַסִּים  
 אֶת הַגּוּף, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (איוב לט) הַמְבִינְתֶךָ  
 יֶאֱבֵר נִין יִפְרוּשׁ בְּנַפְיוֹ לְתִימָן. כְּמוֹ דְגַמַּת כְּעִין  
 (דברים לב) בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, נֶשֶׁר נִין זֶה עִם יוֹנָה,  
 עִם נִין, וְכָל בְּעֵלֵי הַכְּנָפִים כָּלָם מְצַפְצָפִים  
 וּשְׂמֻחִים. אֻחַד מְצַד (עמוד אַחַד) לְפָנָיו עוֹלָה

אַרְבַּעִין וְשִׁית אֶלֶף וַחֲמִשׁ מֵאָה. רִישָׁא תְּנִינָא חֲמִשִּׁין  
וְתִשַׁע אֶלֶף וְתֵלֶת מֵאָה. רִישָׁא תְּלִיתָאָה, אַרְבַּעִין  
וַחֲמִשׁ אֶלְפִין, וְשִׁית מֵאָה וַחֲמִשִּׁין.

מֵאֲלִין תִּרִי סְטָרִין, נָפִיק תִּרִין פְּרוּזִי, דְּאֲזִילִי מִקְמִי  
בְּלָחוּ מִשְׁרִיין. כִּד אֲלִין תִּרִי מִכְרִיין, כִּל  
חִילִין, וְכֹל מִשְׁרִיין, חִינוּן זְעִירִין עִם רַבְרָבִין, בְּלָחוּ  
מִתְכַּנְשִׁי. מָאן חָמִי נְטִילָא דְבְּלָחוּ רְקִיעִין, כּוּלְחוּ  
נְטִלִין בְּמִטּוּלָא בְּמִשְׁרִיין, לְקַמִּיָּה דְּחֵהוּא מִשְׁכְּנָא.

בְּשַׁעְתָּא דְּחַד מְנִיָּהוּ, תְּהוּא דְּאֲתִי מִסְטָרָא דְּאֲרִיָּה,  
פְּשִׁיט קָלָא, בְּגִין דְּלֹא יִזְדַּעְזְעוּן כָּל אֵינוֹן  
קָלִין. כִּדִּין מִתְכַּנְשִׁין כָּל אֵינוֹן מִשְׁרִיין. בְּשַׁעְתָּא  
דְּאַחֲרָא קָרִי, מִתְבָּר קָלָא וְלֹא פְּשִׁיט, כָּל אֵינוֹן  
מִשְׁרִיין דְּהֵאִי נֶשֶׁר, בְּלָחוּ מִתְכַּנְשִׁין לְנְטִלָא  
בְּמִטְלִנִיָּהוּ. לְקַבִּיל אֵינוֹן, שְׁתִּי חֲצוּצְרוֹת כְּסָף,

### לשון הקודש

נסיעת כל הרקיעים, כלם נוסעים במשא  
במחנות לפני אותו משכן.

בשעה שאחד מהם, אותו שבא מצד  
אריה, פושט קול כדי שלא יזדעזעו כל  
אותם קולות, אז מתכנסות כל אותן מחנות.  
בשעה שאחר קורא, נשבר הקול ולא  
פושט, כל אותן המחנות של הנשר הזה,  
כלן מתכנסות לנסע במסעם. כנגד אלו

– ראש אחר, ארבעים וששה אלף וחמש  
מאות. ראש שני, חמשים ותשעה אלף  
ושלוש מאות. ראש שלישי, ארבעים וחמשה  
אלף ושש מאות וחמשים.

משני צדדים אלו יוצאים שני כרוזים  
שהולכים לפני כל המחנות, כששני אלה  
מכריזים: כל החילות וכל המחנות, חיות  
קטנות עם גדולות, כלם מתכנסים. מי ראה

בְּנוֹנָא דָּא כְּלָא לְתַתָּא. תָּא חַוִּי, כִּד אֱלִין נְטְלִין  
 מַה כְּתִיב, (יחזקאל א) וּבִלְכַת הַחַיּוֹת יִלְכוּ הָאוֹפְנִים  
 אֲצֵלָם, אֵינּוֹן דְּמַתְּכַנְשׁוּ לְגַבְיֵיהוּ, בְּנוֹנָא דְרִישָׁא  
 אֶסְתַּבֵּל, חָכִי נָמִי בְּלָחוּ.

דְּגֵלָא תְּלִיתָאָה. שׁוּר. גְּבְרִיאֵל. צְפוּן. תְּרִין מְמַנָּן  
 עַמִּיָּה, קַפְצִיא"ל חֲזַקִּיא"ל. הַאי שׁוּר מְסֻטָּא  
 דְּשִׁמְאֵלָא. קַרְנֵי סְלֶקֶן בֵּין תְּרִין עֵינֵי. רְגִז  
 בְּאַסְתַּבְּלוּתָא, עֵינִין מְלַהֲטֵן בְּאַשָּׁא דְנֹר דְּלִיק. נְגַח  
 וְרַפְסָא בְּרַגְלוֹי וְלֹא חַיִּים.

כִּד גָּעִי הַאי שׁוּר, נְפִקִין מְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא,  
 כְּמַה חֲבִילֵי שְׂרִיקִין (ס"א סְרִיקִין), בְּלָחוּ גָּעָאן וְשִׁטָּאן  
 קַמִּיָּה, וְחִמְתָּא, וְאַחְמַתָּא דְכָל חוּבִין תְּלִיָּא קַמִּיָּה,  
 דְהָא כָּל חוּבֵי עֲלָמָא, בְּלָחוּ בְּסַפְרָא סְלִיקִין וּכְתִיבִין.  
 שְׁבַעַה נְהָרֵי דְאַשָּׁא נְגַדִין קַמִּיָּה, כִּד צַחֵי אֲזִיל לְגַבֵּי  
 הַהוּא נְהָר דִּינֹר, וְשָׂאִיב לִיהָ בְּגַמְיַעָא חֲדָא.

### לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

בְּהַסְתַּבְּלוּת, עֵינִים לוֹחֶטוֹת בְּאֵשׁ שֶׁל נוֹר  
 דוֹלֵק. נוֹגַח וְרוֹפֵס בְּרַגְלָיו וְלֹא חָס.  
 בְּשׁוֹנְעָה הַשׁוּר הַזֶּה, יוֹצֵאִים מִנְקַב תְּהוֹם  
 רַבָּה כְּמַה חֲבוּרוֹת מִפִּים (מַחְבְּלִים), בְּלֵם גּוֹעִים  
 וּמְשׁוֹמְטִים לְפָנָיו, וְהַחֲמַת וְהַתִּיק שָׁבוּ שֶׁל כָּל  
 עוֹנוֹת תְּלוּוִים לְפָנָיו, שְׁהָרֵי כָּל עֲבָרוֹת  
 הָעוֹלָם כְּתוּבִים בְּסֵפֶר וְעוֹלָם.  
 שְׁבַעַה נְהָרוֹת אֵשׁ שׁוֹפְעִים לְפָנָיו. בְּשִׁצְמָא

שְׁתֵּי חֲצוּצְרוֹת כְּסָף, בְּנוֹן זֶה הַכֵּל לְמַטָּה.  
 בֹּא רְאֵה, בְּשִׁאֲלָה נּוֹסְעִים, מַה כְּתוּב? (יחזקאל  
 א) וּבִלְכַת הַחַיּוֹת יִלְכוּ הָאוֹפְנִים אֲצֵלָם,  
 אוֹתָם שְׁמַתְכַנְשׁוּם אֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֲרֵאשׁ  
 מְסֻטָּבֵל, כִּד גַּם בְּלֵם.  
 דְּגֵלָא שְׁלִישִׁי, שׁוּר, גְּבְרִיאֵל, צְפוּן. שְׁנֵי מְמַנִּים  
 עִמּוֹ, קַפְצִיא"ל חֲזַקִּיא"ל. הַשׁוּר הַזֶּה מְצַד  
 שְׁמָאל. קַרְנֵי עוֹלוֹת בֵּין שְׁתֵּי עֵינָיו רְגִז

וְהָיָה נֶהָר אֶתְמָלִי כְּדַבְּקֵדְמִיתָא, וְלֹא כְּדִיב. כָּל  
 אֵינוֹן חֵיִלּוֹן, שְׂאֵבִין אִשָּׁא אַכְּלָא אִשָּׁא. וְאַלְמָלָא  
 דְּמִסְטָרָא דְּאַרְיָה, נָפִיק חַד נֶהָרָא דְּמִיָּא, דְּמִכְבִּין  
 גְּחַלְתִּיחוּ, לֹא יָכִיל עֲלֵמָא לְמִסְבֵּל.

חֲשׂוּכָא דְּשִׁמְשָׁא תַּמָּן אֲשֶׁתִּכַּח, לֹא אֲשֶׁתִּכַּח נְהוּרוֹ.  
 בְּמָה גְּרִדִינִי נְמוּסִין אֲזִלִּין וְשִׁטָּאן בְּחֲשׂוּכָא  
 וְהָיָה נֶהָר דְּדָלִיק בְּסִטְרָא דָּא, נוֹרָא אוֹכְמָא חֲשׂוּדָ.  
 וְאִי תִיכָא, דְּלֹא אִית אִשָּׁא חוּזָרָא, אִשָּׁא אוֹכְמָא,  
 אִשָּׁא סוּמְקָא, אִשָּׁא דְּתָרִי גּוּזִי. לֹא תִיכָא, דְּהָא וְדָאִ  
 הָכִי הוּא, וְעַם כָּל דָּא לְעִילָא לְעִילָא הָכִי אֲשֶׁתִּכַּח,  
 וּמִתַּמָּן נָגִיד לְאִלִּין תַּתָּאִי.

תַּנִּינָן אוֹרִיָּתָא בְּמָה אֲשֶׁתִּכַּחַת. אִשָּׁא חוּזָרָא,  
 וְאִשָּׁא אוֹכְמָא עַל גְּבִי אִשָּׁא חוּזָרָא. בְּתָרִי  
 אִשִּׁי אֲשֶׁתִּכַּחַת אוֹרִיָּתָא. תָּא חוּזִי, אִשָּׁא חָדָא הוּא,

### לשון הקודש

וּמְשׁוּמְטִים בַּחשֶׁד, וְאוֹתוֹ נֶהָר שְׂדוּלֶק בְּצַד  
 הָזֶה, אִשׁ שְׁחָרָה חֲשׂוּכָה. וְאִם תֹּאמַר שְׂאֵין  
 אִשׁ לְבָנָה, אִשׁ שְׁחָרָה, אִשׁ אֲדָמָה, אִשׁ שֶׁל  
 שְׁנֵי גְּוָנִים – אַל תֹּאמַר, שְׁחָרִי וְדָאִי כִּדְ זֶה!  
 וְעַם כָּל זֶה לְמַעְלָה לְמַעְלָה כִּדְ נִמְצָא, וּמִשָּׁם  
 שׁוֹפֵעַ לְתַתְּחוּנִים הֶלְלוּ.

שְׁנֵינֵנוּ, הַתּוֹרָה בְּמָה נִמְצָאת? אִשׁ לְבָנָה,  
 וְאִשׁ שְׁחָרָה עַל גְּבִי לְבָנָה. בְּשְׁנֵי סוּגֵי אִשׁ

הוֹלֵךְ לְאוֹתוֹ נֶהָר דִּינּוּר, וְשׁוֹאֵב אוֹתוֹ  
 בְּגִמְיָעָה אַחַת. וְאוֹתוֹ נֶהָר מִתְמַלָּא כְּבַתְחֻלָּה  
 וְלֹא נֶהְיָה אַכְּוָב. כָּל אוֹתָם חֵילוֹת שׁוֹאֵבִים  
 אִשׁ אוֹכְלַת אִשׁ. וְאַלְמָלָא שְׁמַעַד אַרְיָה יוֹצֵא  
 נֶהָר אֶחָד שֶׁל מִים שְׁמִכְבִּים אֶת הַגְּחָלִים  
 שְׁלָדָם, לֹא יוּכַל הַעוֹלָם לְסַבֵּל.

חֲשֶׁד הַשֶּׁמֶשׁ שָׁם נִמְצָא, לֹא נִמְצָא אוֹר.  
 בְּמָה חֵילוֹת שֶׁל שׁוּמְרֵי חֵק הוֹלְכִים

וְהָיִ אֶתְפְּלִיג לְאַרְבַּעָה. מִיָּא חָדָא (דף קנ"ה ע"א) אִיהוּ,  
וְהָיִ אֶתְפְּלִיג לְאַרְבַּע. רוּחָא חָדָא אִיהוּ, וְהָיִ  
אֶתְפְּלִיג לְאַרְבַּע.

תְּלַת רִישֵׁין אֲשֶׁתְּכַחוּ (ס"א אַתְּחַבְרוּ) בְּמִשְׁרֵיין אֵלִין.  
חֶשְׁבֹן דְּלַהוֹן, רִישָׁא חָדָא שְׁתִּין וְתַרֵּי אֶלְפָּ  
וּשְׁבַע מָאָה. רִישָׁא תְּנִינָא, אַרְבַּעִין וְחַד אֶלְפָּ וַחֲמִישׁ  
מָאָה. רִישָׁא תְּלִיתָאָה, תְּלַת וַחֲמִשִּׁין אֶלְפָּ וְאַרְבַּע  
מָאָה. בַּר כָּל אֵינֹון דְּרִגִין אַחְרָנִין דְּאֶתְפְּרִשָׁן  
בְּסִטְרֵיהוּ, וְלִית לֹון חֶשְׁבָּנָא. כְּלַהוּ דְּרִגִין עַל דְּרִגִין.  
בַּר כְּמָה גְּרִדִינִי נְמוּסִין דְּאֵינֹון לְתַתָּא, חֲצִיפִין  
כְּכֻלָּא, נִשְׁכִּין כְּחַמְרָא, וְוִי מָאן דְּאֲשֶׁתְּכַח גְּבִייהוּ,  
וְדִינָא דְּלַהוֹן בְּסִטְרָא רְבִיעָאָה.

דְּגֻלָּא רְבִיעָאָה, אַדָּם רְפָא"ל. מְעַרְב. בְּחַדִּיה  
אַסּוּתָא. בְּסִטְרָא דְּאָדָם אֶתְפְּלִיל דִּינָא  
עֲלָאָה עָלֶיהָ אֶתְסִי. הָיִ (ס"א חַד) אַחִיד בְּקַרְנֵי דְּשׁוּר,

### לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וּשְׁלֵשָׁה אֶלְפָּ וְאַרְבַּע מֵאוֹת. פְּרֻט לְכָל אֵלוּ  
הַדְּרָגוֹת הָאֲחֵרוֹת שְׁנַפְרָדוֹת בְּצַדִּיקוֹ, וְאִין  
לְהֵן חֶשְׁבֹון. כְּלֹן דְּרָגוֹת עַל דְּרָגוֹת, פְּרֻט  
לְכְמָה חִילוֹת שֶׁל שׁוּמְרֵי חֻק שְׁהֵם לְמִטְּהָ,  
חֲצוּפִים כְּכֻלָּב, נוֹשְׁכִים כְּחִמּוֹר. אוּי לְמִי  
שְׁנַמְצָא לְפַנְיָהֶם, וְדִין שְׁלָהֶם בְּצַד רְבִיעֵי.

דְּגֻלָּ רְבִיעֵי, אַדָּם, רְפָא"ל, מְעַרְב. יַחַד אֵתוּ  
רְפוּאָה. בְּצַד שְׁאָדָם נְכֻלָּל, דִּין עֲלִיוֹן עָלֶיוּ

נִמְצָאֵת הַתּוֹרָה. בֵּא רְאָה, הָאֵשׁ אַחַת הִיא,  
וּמִתְחַלֶּקֶת לְאַרְבַּעָה. הַפִּיִם אַחַד הֵם,  
וּמִתְחַלֶּקִים לְאַרְבַּעָה. הַרוּחַ אַחַת הִיא,  
וּמִתְחַלֶּקֶת לְאַרְבַּעָה.

שְׁלֵשָׁה רְאִשִׁים נִמְצָאִים (מִתְחַבְרִים) בְּמִרְכָּבוֹת  
אֵלוּ. חֶשְׁבוֹנָם – רִאשׁ אַחַד, שְׁשִׁים וּשְׁנַיִם  
אֶלְפָּ וּשְׁבַע מֵאוֹת. רִאשׁ שְׁנַיִ, אַרְבַּעִים וְאַחַד  
אֶלְפָּ וַחֲמִשׁ מֵאוֹת. רִאשׁ שְׁלִישִׁי, חֲמִשִּׁים



כִּד מִיבְעֵי לְאַעְלָא לִזְוִן לְתַהוּמָא רַבָּא. וְכַפִּית לִזְוִן,  
 דְּלֵא יוֹקִיד עֲלֵמָא. בְּתַר דָּא שְׂרִיא קוֹל דְּמָמְה דְּקָה  
 דִּינָא. (ס"א הָכָא) מְלָה בְּחֵשָׁאי, לָא מִשְׁתַּמַּע מְלָה  
 דְּהַבְרָה כָּלִל.

בְּסֵטְרָא דָּא, שְׂרִיא מָאן דְּשְׂרִיא, סָלִיק מָאן דְּסָלִיק,  
 שְׂמֵשָׂא אֶתְכַנֵּישׁ לְאַנְהָרָא לְהָאֵי אֶתְרֵי. בְּגִין  
 כְּדֵי וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה, בְּסֵטְרֵי דְרוּם. אַבְל הָכָא, לָאוּ  
 הָאֵי וְלָאוּ הָאֵי. אֲמַאי תְּרוּעָה. לְאַכְפִּיָּיא סֵטְרֵי צְפוֹן,  
 וּבְגִין כְּדֵי סֵטְרֵי צְפוֹן לְאַחֲרָא.

תָּא חַזִּי, שְׁתֵּי חֲצוּצְרוֹת, בְּגִין דְּאֵינוּן מְסִטְרֵי תְרֵי  
 דְּקֶאֱמְרֵי, מִמְזַרְחָא וּמְדָרוּם. אֵינְהוּ זְמִינִין לְתַבְרָא  
 דִּינִין, וְלְאַכְפִּיָּיא לִזְוִן. וְעַל דָּא אֵינוּן מְכַסְפֵּי. וּבְגִין כְּדֵי  
 וּבִיזוּם שְׂמַחְתְּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וְגו', וְתִקְעֶתֶם בְּחֲצוּצְרוֹת,  
 סְתָם, בֵּין לְעֵילָא בֵּין לְתַתָּא. וּפְאִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל,  
 דְּקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרִיחוֹן, וְיַהִיב לִזְוִן חוּלְקָא

### לִזְוִן הַקוּדֵשׁ

ולא זה. מדוע תרועה? לכפות צד צפון, ולכן  
 צד צפון לאחור.

בא ראה, שתי חצוצרות, משום שהם מצד  
 שנים שאמרגנ, ממזרח ומדרום. הן עתידות  
 לשבר דינים ולכפותם. ועל זה הן מכספ. ומשום זה,  
 וביום שמחתכם ובמועדיכם וכו', ותקעתם בחצוצרות.  
 סתם, בין למעלה בין למטה. אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא

מתרפא. זה (אח) אוחז בקרני השור, בשרוצה  
 להכניסם לתהום רבה, וכופת אותם שלא  
 ישרף העולם. לאחר זה שורה קול דממה  
 דקה, דין. (כא) דבר בחשאי, לא נשמע דבר  
 הברה כלל.

בצד זה שורה מי ששורה, עולה מי שעולה,  
 השמש מתכנס להאיר למקום זה. בגלל זה  
 ותקעתם תרועה בצד דרום. אבל כאן לא זה

עֲלָאָה עַל כָּל שְׂאֵר עַמּוּן. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא  
אֲשֶׁתִּבַּח בְּהוּ בְּתוֹשֵׁבְתֵיהוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה  
מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדֵי אֶתְהַ יִּשְׂרָאֵל וְגו'.

וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְגו'. (במדבר י) רַבִּי  
אֶלְעָזָר אָמַר, הָכָא אֵיךְ לְאַסְתַּבְּלָא, נ' דְאֵי הִי  
(ס"א מְנוּחָא) מְחֻזָּרָא לְאַחֻזָּרָא הָכָא בְּתַרֵי דוּכְתִי, אֲמַאי.  
וְאִי תִימָא נ' כְּפּוּפָה, הָא יְדִיעָה נ' כְּפּוּפָה נוֹקְבָא.  
נ' פְּשׁוּטָה, כְּלָלָא דְדַבְרֵי וְנוֹקְבָא. וְהָא אִוְקִימְנָא  
בְּאַתְרֵי דָא, וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרוֹן. אֲמַאי אֶתְהַדָּר לְבַתָּר  
כְּגוֹנָא דָא ז'.

תָּא חַזִּי, נ בְּאַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ לָא אֶתְמַר, כְּגִין  
דְּהִיָא בְּגָלוּתָא. וְהָא אִוְקְמוּהָ חֲבַרְיָא דְכְּתִיב,  
(עמוס ה) נְפֹלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְגו'. אֶלָּא  
מַה כְּתִיב לְעֵילָא, וְאָרוֹן בְּרִית יְיָ נֹסֵעַ לְפָנֵיהֶם דְּרָךְ  
שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה. כִּיּוֹן דְּחָזָה נְטִיל

### לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

כְּפּוּפָה נְקֻבָה. נ' פְּשׁוּטָה, כְּלָל שֶׁל זָכָר  
וְנְקֻבָה. וְהָרִי בְּאַרְנוּ בְּמָקוֹם זֶה, וַיְהִי בְּנִסְעֵי  
הָאָרוֹן. לְמַה חֲזוֹר לְאַחַר כֶּךָ כְּמוֹ זֶה?  
בַּא רְאָה, נ' בְּאַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ לָא  
נְאֻמְרָה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא בְּגָלוּת, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהָ  
חֲבַרְיָם, שְׁכָתוּב (עמוס ה) נְפֹלָה לֹא תוֹסִיף קוּם  
בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְגו'. אֶלָּא מַה כְּתוּב לְמַעְלָה?  
וְאָרוֹן בְּרִית ה' נֹסֵעַ לְפָנֵיהֶם דְּרָךְ שְׁלֹשֶׁת

רוּצָה בְּכַבּוּדָם וְנִתְּנָן לָהֶם חֶלֶק עֲלוּיוֹן עַל כָּל  
שְׂאֵר הָעַמִּים, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּבַּח  
בְּתוֹשֵׁבְחֹתֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר  
לִי עַבְדֵי אֶתְהַ יִּשְׂרָאֵל וְגו'.

וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְגו'. רַבִּי  
אֶלְעָזָר אָמַר, כָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּבְּלָא, נ' שְׁהִיָא  
(מְנוּחָא) מְחֻזָּרָא לְאַחֻזָּרָא, כָּאֵן בְּשִׁנֵי מְקוּמוֹת,  
לְמַה? וְאֵם תֹּאמַר נ' כְּפּוּפָה, הָרִי יְדוּעַ נ'

אֲרוֹנָא, נו"ן נָטִיל עָלֶיהָ (נ"א עמיה), וְהָא שְׂכִינְתָא עַל גְּבִי  
אֲרוֹנָא יְתִיב.

תָּא חַיִּי, חֲבִיבוֹתָא דְקוֹדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְגַבֵּייהוּ  
דְיִשְׂרָאֵל, דְּהָא אָף עַל גַּב דְּאֵינוּן סָטָאן מְאָרַח  
מִיִּשְׂרָאֵל, קְדֻשָׁא בְּרִידָא הוּא לָא בָּעֵי לְשַׁבְּקָא לֹון, וּבְכָל  
זְמָנָא אֶהְדָּר אַנְפּוּי לְקַבְּלֵיהוּ, דְּאֵי לָאו חַיִּי לָא  
יְקוּמוּן בְּעָלְמָא.

תָּא חַיִּי, אֲרוֹנָא הָוָה נָטִיל קַמֵּייהוּ אֲרַח תְּלַתָּא יוֹמוּן,  
נ לָא הָוָה מִתְּפַרֵּשׁ מֵינַה, וְנָטִיל עִמֵּיהָ. וּמִגּוּ  
רַחֲמֵיהוּ דְלַחֲוֹן דְיִשְׂרָאֵל, אֶהְדָּר אַנְפּוּי וְאַסְתַּחַר מְלַגְבֵּי  
אֲרוֹנָא, בְּהָאֵי אֵיילָא דְעוֹלָתָא, כִּד אֵייהוּ אָזִיל, אֶהְדָּר  
אַנְפּוּי לְאַתָּר דְנַפְיָק. וְעַל דָּא בְּנִסְעַתְּ אֲרוֹן, נו"ן אֶסְתַּחַר  
אַנְפּוּי לְקַבְּלֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, וּבְתַפֵּי גוּפָא לְגַבֵּי אֲרוֹנָא.

### לשון הקודש

בַּא רְאָה, הָאָרוֹן הָיָה נוֹסֵעַ לְפָנֵיהֶם דְּרַדְּ  
שְׁלֹשָׁה יָמִים, נִי לָא הִיָּתָה נִפְרָדָת מִמֶּנּוּ,  
וְנוֹסֵעַת עִמּוֹ. וּמִתּוֹךְ אֶהְבַּת יִשְׂרָאֵל מִחֲזוּר  
פְּנֵיו וּמִסְתַּוְּבַב מְלַגְבֵּי הָאָרוֹן, כְּמוֹ עֵפֶר  
הָאֵילִים, בְּשָׂהוּא הוֹלֵךְ, מִחֲזוּר פְּנֵיו לְמָקוֹם  
שְׂמִשָּׁם יֵצֵא. וְעַל כֵּן בְּנִסְעַתְּ הָאָרוֹן, נו"ן  
מְסוּבְבַת פְּנִים לְמוֹל יִשְׂרָאֵל, וּבְתַפֵּי הַגּוּף  
לְגַבֵּי הָאָרוֹן.

יָמִים לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה. בֵּינוּן שְׂהָיָה נוֹסֵעַ  
הָאָרוֹן, נו"ן נוֹסֵעַת עָלָיו (עמו), וְהָרֵי הַשְּׂכִינָה  
יוֹשְׁבַת עַל גְּבִי הָאָרוֹן.

בַּא רְאָה חֲבִיבוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַבֵּי  
יִשְׂרָאֵל, שְׂהָרֵי אָף עַל גַּב שְׂהָם סוּטִים מִדְּרַךְ  
הַיִּשְׂרָאֵל, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לָא רוּעָה לְעוֹבְבֵם,  
וּבְכָל זְמַן מִחֲזוּר פְּנֵיו לְמוֹלָם, שְׂאֵם לָא כְּדָ,  
לָא יַעֲמְדוּ בְּעוֹלָם.

וְעַל דָּא כִּד אַרְוֵנָא הָוָה נָטִיל, מִשָּׁה אָמַר קוּמָה יְיָ,  
 לָא תִשְׁבּוּק לִזְוִן, אֶתְהַדַּר אֲנִפְךָ לְגַבְנָן, בְּדִין נִוּין  
 אֶתְהַדַּר לְגַבְיֵיהוּ בְּגִוּוֹנָא דָּא ז' בְּמֵאן דְּמִתְהַדַּר אֲנִפִּיה  
 לְמֵאן דְּרַחִים, וְכִד הָוָה שָׂאֲרֵי אַרְוֵנָא (וישראל) לְמִשְׁרֵי,  
 בְּדִין אֶתְהַדַּר נִוּן אֲנִפּוּי מִיִּשְׂרָאֵל, וְאֶתְהַדַּר לְגַבֵּי  
 אַרְוֵנָא, וּבְכֻלָּא אֶתְהַדַּר.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֶלְעָזָר, בְּוֹדָאי הָכִי הוּא, אֲכָל  
 הָכָא לָא אֶתְהַדַּר אֲנִפּוּי מִיִּשְׂרָאֵל, דָּאי הָכִי  
 בְּעֵי נִוּן לְאֶתְהַפְכָּא מְגִוּוֹנָא דְאַחְרָא עֲלָאָה (ס"א דלעילא),  
 הָאֵי ז' מְנִיזָר לְאַחֲוָרָא וְהָאֵי בְּאוּרְחָא מִיִּשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אַרְוֵנָא.  
 אֲלָא וְדָאי לָא אֶתְהַדַּר אֲנִפּוּי מְנִיזָהוּ, וּמָה עֵבִיד  
 בְּשַׁעְתָּא דְשָׂאֲרֵי אַרְוֵנָא לְמִשְׁרֵי. אָמַר מִשָּׁה  
 שׁוּבָה יְיָ, בְּדִין שָׂאֲרֵי אַרְוֵנָא, וְשְׂכִינְתָּא קָאִים בְּסִטְרָא  
 אַחְרָא, וְאֲנִפִּין לְקַבְלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְלְקַבְלֵיהּ דְאַרְוֵנָא.  
 (ובגין כך) וּבְדִין כֻּלָּא כְּלִיל (לְגִוּוֹה) לְכֻוּנָא, (דף קנ"ה ע"ב)

### לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

כִּךְ, צְרִיכָה נִוּין לְהַתְחַפֵּךְ מִגִּוּוֹן שֶׁל אַחַר  
 עֲלוּיָן (שְׁלִמְעֵלָה), זֶה מְנִיזָר לְאַחֲוָרָא, וְזֶה בְּדִרְדֵּךְ  
 יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי הָאָרוֹן.

אֲלָא וְדָאי לָא הַחֲזִיר פְּנֵי מַהִם. וּמָה עָשָׂה  
 בְּשַׁעְתָּהּ שֶׁהָאָרוֹן הִתְחִיל לְהִשְׁרֹת? אָמַר מִשָּׁה  
 שׁוּבָה ה', וְאֵז שׁוּרָה הָאָרוֹן, וְהַשְׂכִּינָה עִוְמָדַת  
 בְּצַד אַחֵר, וְהַפְּנִים מוּל יִשְׂרָאֵל וּמוּל הָאָרוֹן.  
 (ומשום כך) וְאֵז הַכֹּל נִכְלָל (לְתוּבָה) לְפִנּוּן, לְאָרוֹן

וְעַל כֵּן, בְּשֶׁהָאָרוֹן הָיָה נֹסֵעַ, מִשָּׁה אָמַר  
 קוּמָה ה', לָא תַעֲזֹב אוֹתָם, הַחֲזֹר פְּנִים אֵלֵינוּ,  
 וְאֵז נִוּין חוֹזְרָת לְגַבֵּיהֶם כְּצוּרָה זוֹ, כְּמִי  
 שְׂמַחֲזִיר פְּנֵי לְמִי שְׂאוּהֶב. וּבְשֶׁהָיָה מִתְחִיל  
 הָאָרוֹן (וישראל) לְשֹׁרֹת, אֵז הַחֲזִירָה נִוּין פְּנֵיה  
 מִיִּשְׂרָאֵל, וְהַחֲזִירָה לְגַבֵּי הָאָרוֹן, וּבְכֹל הַחֲזִיר.  
 אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֶלְעָזָר, בְּוֹדָאי כִּךְ הוּא,  
 אֲכָל כָּאֵן לָא הַחֲזִיר פְּנֵי מִיִּשְׂרָאֵל, שָׂאֵם

לְאַרְזָא, וְלִישְׂרָאֵל. אֵלֶּא דִּישְׂרָאֵל גְּרַמּוּ לְבַתָּר,  
דְּכַתִּיב וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאַוְנִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲנָא דְאַמְרֵן מְסַפְּרָא דְרַב יִיבָא  
סָבָא, דְאָמַר דִּבְיָן בְּהַאי גִיסָא, וּבִין בְּהַאי  
גִיסָא, אֶתְהַדָּר. אָמַר לֵיהּ, שְׂפִיר קְאָמַר, אֲבָל דָּא  
דְאַמִּינָא, הָכִי תְשַׁבַּח בְּסַפְּרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, וְהָכִי  
הוּא וּדְאִי.

וְהָמֵן (במדבר י"א) כּוֹרַע גָּד הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לְקִיּוּמָא  
זְרַעָא וְחִילּוּן בְּאַרְעָא, כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (בראשית  
מט) גָּד גְּדוּד יְגוּדְנֵנוּ. מַה זְרַעָא דְגָד נְטָלִי חוֹלְקִיהוֹן  
בְּאַרְעָא אַחְרָא, כִּד מִן שְׂרִיָא עֲלִייתוּ דִּישְׂרָאֵל, לְבַר  
מְאַרְעָא קְדִישָׁא.

דְּבַר אַחַר כּוֹרַע גָּד הוּא. כּוֹרַעָא דְגָד חַזְוָרָא, וְאַקְפִּי  
כִד נְחִית לְאַוִירָא, וְאַתְנַגְרִים (ס"א וְאַתְנַשִּׁים) (ס"א  
וְאַתְבַּלַּט) כְּגוֹפָא, וְהָא אוּקְמוּהָ חַבְרִיָא. וְעֵינוּ כְּעֵין

### לשון הקודש

וְהָמֵן כּוֹרַע גָּד הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לְהַעֲמִיד  
זְרַע וְחִילּוֹת בְּאַרְצֵן, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (בראשית מט) גָּד  
גְּדוּד יְגוּדְנֵנוּ. מַה זְרַע גָּד נְטָלוּ חֲלָקִים בְּאַרְצֵן  
אַחְרָתָהּ, כִּד הָמֵן שָׂרָה עַל יִשְׂרָאֵל מְחוּזֵן  
לְאַרְצֵן הַקְּדוּשָׁה.

דְּבַר אַחַר כּוֹרַע גָּד הוּא – כּוֹרַע גָּד לְבָן,  
וְנִקְפָּה כְּשִׁירֵד לְאוִיר, וְנִשְׁתָּן (הַתְנַשֵּׁם) (וּבְבַלַּע)

וְלִישְׂרָאֵל. אֵלֶּא שִׁישְׂרָאֵל גְּרַמּוּ אַחַר כֵּהָ,  
שְׂכַתוּב וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאַוְנִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲנִי שְׁאַמְרֵתִי מְסַפְּרוּ שֶׁל  
רַב יִיבָא סָבָא, שְׁאַמַר שְׁבִין מַעַד זֶה וּבִין  
מַעַד זֶה חֲזוּר. אָמַר לוֹ, נָאָה אָמַר, אֲבָל זֶה  
שְׁאַמְרֵנוּ, כִּד הַמְצָא בְּסַפְּרוּ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא  
סָבָא, וְכִד זֶה בּוֹדְאִי.

הַבְּדוּלָה, בְּהֵוֵא בְּדוּלְחָא דְאִיהוּ תְּוֹר, בְּגוּוֹנָא דִּימִינָא  
(ס"א חִינּוּרָא דְעִינָא) דְלַעֲיִלָא. (בְּזַרְע גַּד הָכִי לֹא אֶקְרוּן בְּאַרְעָא דְמַעְרָאִי אֲבָל לְכַד  
מַחְרָשֵׁי זְרִיעָא בְּזַרְע גַּד הוּא בְּזַרְע גַּדָּא חִינּוּרָא וְאַתְקַפִּיחַ בַּד נְחִית מַלְעִילָא לְתַמָּא).

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מָאִי שְׁנָא (דְאָמַר) דְּמִשָּׁה בְּמִלָּה דָּא  
(חֲלִישׁ) לַעֲיִלָא בְּנוֹקְבָא, דְּכִתִּיב אִם פָּכַח אֶת־  
עוֹשֶׂה לִּי, אֶתְּ, אֶתְּהָ מִיבְעִי לִּיהַ. אֵלָא לְאַתְרַ דְּמוֹתָא  
שְׂאָרֵי בֵּיה קָאֲמַר, וְהַהוּא אֶתְרַ דְּנוֹקְבָא אִיהוּ. בְּגִין  
כֶּךָ אָמַר הָרַגְנִי נָא הָרוּג, וְדָא אֵילְנָא דְּמוֹתָא. וְהָא  
אוֹקִימָנָא דְּבְאֵילְנָא דְּחַיִּי לֹא שְׂרִיִּיא בֵּיה מוֹתָא. וְעַל  
דָּא אֶתְהַדְרַר לְגַבֵּי אֵילְנָא דְּמוֹתָא וְאָמַר אֶתְּ, וְלֹא אָמַר  
אֶתְּהָ, וְהָכִי מִיבְעִי לִּיהַ.

מִיֵּד (בַּמְדַּבֵּר י"א) וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה אֶסְפָּה לִּי שְׁבָעִים  
אִישׁ וְגו'. אָמַר לִּיהַ קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶתְּ בְּעִי  
מוֹתָא בְּכָל זְמָנָא, הָרִי לָךְ, וְאַעֲלֵתִי מִן הָרוּחַ וְגו'.

### לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְמַקּוֹם שְׁהַמּוֹת שׁוֹרָה כּוּ הוּא אָמַר, וְאוֹתוּ  
מְקוֹם שֶׁל הַנְּקֻבָּה הוּא. בְּגִלְלַי זֶה אָמַר הָרַגְנִי  
נָא הָרוּג, וְזֶה עֵץ הַמּוֹת. וְהָרִי בְּאַרְנֵנוּ שְׁבַעֲעִין  
הַחַיִּים לֹא שׁוֹרָה הַמּוֹת. וְעַל כֶּךָ תּוֹר לְגַבֵּי  
אֵילָן הַמּוֹת וְאָמַר אֶתְּ, וְלֹא אָמַר אֶתְּהָ, וְכֶד  
צְרִיךְ לוֹ.

מִיֵּד – וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה אֶסְפָּה לִּי שְׁבָעִים  
אִישׁ וְגו'. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֶתְּהָ

בְּגוּף, וְהָרִי פְּרֻשׁוּתָּהּ הַחֲבֵרִים. וְעִינֵנו כְּעִין  
הַבְּדוּלָה, כְּמוֹ אוֹתוֹ בְּדוּלָה שְׁהוּא לְבָן, בְּגוּן  
הַיְמִין (לְבָן הַעֵץ) שְׁלַמְעֵלָה. (בְּזַרְע גַּד, קָר לֹא נִקְרָאוּ בְּאַרְץ  
מַעְרִים, אֲבָל לְכַד מְכַסְפִּים זַרְע בְּזַרְע גַּד הוּא, בְּזַרְע גַּד לְבָן, וְכַזוֹ בְּאַשְׁר  
יֹרֵד מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה).

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מַה שׁוֹנָה (שְׂאָמַר) מֹשֶׁה בְּדַבְּר  
זֶה (חֲלִישׁ) לְמַעְלָה בְּנֻקְבָּה, שְׁכִתּוּב אִם כֶּךָ אֶתְּ  
עֹשֶׂה לִּי? אֶתְּ?! אֶתְּהָ צְרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת! אֵלָא

תָּא חַוִּי, דְּהֶכְא יַדַּע מֹשֶׁה דְּאִיהוּ יָמוּת, וְלֹא יִיעוּל  
לְאַרְעָא, דְּהָא אֶלְדָּד וּמִידָד מִלָּה דָא הוּוּ אֲמַרִי.

עַל דָּא, לָא לְבַעֵי לִיה לְאִינַשׁ, בְּשַׁעְתָּא דְרוּגְזָא  
שְׂאִרֵי בֵית, לְלִטְיָא גְרַמִּיתָּ. דְּהָא כְּמָה קִיִּימִי  
עָלִיָּה דְמִקְבְּלֵי תְּחִיא מִלָּה. בְּזַמְנָא אֲחֵרָנָא דְבַעָא  
מִיתָה, לָא קְבִילוּ מִנִּיהּ. בְּגִין דְּכִלְא לְתוּעֵלְתָּא  
דִּישְׂרָאֵל תְּהָה. הַשְׁתָּא לָאו אִיהוּ, אֶלָּא מִגּוּ רוּגְזָא  
וְדוּחְקָא, וּבְגִין כֶּךָ קְבִילוּ מִנִּיהּ. וְעַל דָּא אֲשַׁתְּאֲרוּ  
לְבַתָּר אֶלְדָּד וּמִידָד, וְאָמְרוּ דָּא, דְּמֹשֶׁה יִתְּכַנְיֵשׁ,  
וְיִהוּשֻׁעַ יִיעוּל לִזְוֹן לְיִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא.

וּבְגִין כֶּךָ אָתָּא יְהוֹשֻׁעַ לְגַבֵּי מֹשֶׁה, וְקִנֵּי עָלִיָּה  
דְּמֹשֶׁה. וּמֹשֶׁה לָא אֲשַׁנַּח בִּיקְרָא דִּילִיָּה. וְעַל  
דָּא אָמַר, אֲדַנִּי מֹשֶׁה כְּלָאִם. מָאִי כְּלָאִם. מָנַע מִנְּהוֹן  
אֵינּוֹן מִלִּין, כְּמָה דְּאֵתָּ אָמַר (שמות לו) וַיִּכְלֹא הָעַם

### לשון הקודש

הִיָּה לְתוּעֵלְתָּא יִשְׂרָאֵל. כְּעַת אֵינּוּ, אֶלָּא  
מִתּוֹךְ רִגְזוּ וְדַחְקוּ, וּמִשּׁוּם זֶה קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ. וְעַל  
כֶּךָ נִשְׁאֲרוּ לְאַחַר כֶּךָ אֶלְדָּד וּמִידָד וְאָמְרוּ  
אֵת זֶה, שְׂמֹשֶׁה יִתְּאֲסַף, וְיִהוּשֻׁעַ יִכְנִיסֵם  
לְיִשְׂרָאֵל לְאַרְצָא.

וּמִשּׁוּם זֶה כָּא יְהוּשֻׁעַ לְמֹשֶׁה וְקִנָּא עַל מֹשֶׁה,  
וּמֹשֶׁה לָא הִשְׁנִיחַ בְּכַבּוּדוֹ, וְעַל כֶּךָ אָמַר, אֲנִי  
מֹשֶׁה כְּלָאִם. מַה זֶה כְּלָאִם? מָנַע מֵהֶם אֹתָם

רוּצָה מוֹת בְּכָל זְמַן – הָרִי לְךָ, וְאַצְלִיתִי מִן  
הָרוּחַ וְגו'. כָּא רָאָה שְׂכָאֵן יַדַּע מֹשֶׁה שְׂהוּא  
יָמוּת וְלֹא יִכְנִס לְאַרְצָא, שְׂהָרִי אֶלְדָּד וּמִידָד  
הִיוּ אֲמַרִים דְּבַר זֶה.

עַל כֶּךָ לָא צְרִיךְ לוֹ לְאָדָם בְּשַׁעְתָּה שְׂהָרְגוּ  
שׁוּרָה כּוּ לְקַלְל עַצְמוֹ, שְׂהָרִי כְּמָה עוֹמְדִים  
עָלָיו שְׂמִקְבְּלִים אוֹתוֹ דְּבַר. בְּזַמְנָן אַחַר  
שְׂרָצָה מִיתָה, לָא קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ, מִשּׁוּם שְׂהַכֵּל

מִהָבִיא. (בראשית ח) וַיִּכְלָא הַגָּשָׁם מִן הַשָּׁמַיִם. מְנִיעוֹתָא  
 מִמָּשׁ. וּמִשָּׁה לָּא בָּעָא. פּוֹק חָמִי עֲנּוּתָנוּתִיה דְּמִשָּׁה,  
 מַה כְּתִיב הַמְקַנָּא אֶתָּה לִי וְגו'. וּפְאָה חוֹלְקִיה דְּמִשָּׁה,  
 דְּאִיהוּ סָלִיק עַל פְּלָחוּ נְבִיאֵי עֲלָאֵי (נ"א דְּעֲלָמָא). אָמַר  
 רַבִּי יְהוּדָה, כָּל שָׂאָר נְבִיאֵין לְגַבֵּי מִשָּׁה, כְּסִיחָרָא  
 לְגַבֵּי שְׂמִשָּׁא.

רַבִּי אֲבָא הָוָה יְתִיב לִילֵיא חַד, וְלַעֵי בְּאוּרֵיתָא.  
 וַחֲוֵו עַמִּיה רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. אָמַר רַבִּי  
 יוֹסִי, כְּמַה אֵינוֹן בְּנֵי נָשָׂא תְקִיפּוּ לְבָא, דְּלָא מִשְׁגַּחֵי  
 בְּמַלְי דְּהַהוּא עֲלָמָא כְּלוּם. אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּשָׂרָא  
 דְּלְבָא, דְּאֶחֱידָא בְּכָל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, קָא עֲבִיד לִזְוֵן. פְּתַח  
 וְאָמַר, (קהלת ו) יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמַשׁ וְרַבָּה  
 הִיא עַל הָאָדָם. יֵשׁ רָעָה: דָּא אִיהִי תוֹקְפָא בִישָׂא  
 דְּלְבָא, דְּבַעֵי לְשַׁלְטָאָה בְּמַלְי דְּהָאֵי עֲלָמָא, וְלָא  
 אֲשַׁנַּח בְּמַלְי דְּהַהוּא עֲלָמָא מְדִי.

### לשון הקודש

רַבִּי אֲבָא הָוָה יוֹשֵׁב לִילָה אֶחָד וְעוֹסֵק  
 בַּתּוֹרָה, וְהָיוּ עִמּוֹ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. אָמַר  
 רַבִּי יוֹסִי, כְּמַה אוֹתָם בְּנֵי הָאָדָם חוֹקֵי לֵב,  
 שְׁלָא מִשְׁגַּחֵים בְּדַבְרֵי אוֹתוֹ עוֹלָם כְּלוּם.  
 אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּשָׂר הַלֵּב שְׂאֲחוּז בְּכָל  
 אִיבְרֵי הַגּוּף עוֹשָׂה לָדָם. פְּתַח וְאָמַר, (קהלת ו)  
 יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמַשׁ וְרַבָּה הִיא  
 עַל הָאָדָם. יֵשׁ רָעָה – זֶה הוּא חוֹק רַע שֶׁל

דְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לו) וַיִּכְלָא הָעָם  
 מִהָבִיא. (בראשית ח) וַיִּכְלָא הַגָּשָׁם מִן הַשָּׁמַיִם.  
 מְנִיעוֹת מִמָּשׁ. וּמִשָּׁה לָּא רָצָה. צָא וּרְאֵה  
 עוֹנֵתָנוּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה, מַה כְּתוּב? הַמְקַנָּא אֶתָּה  
 לִי וְגו'. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל מִשָּׁה, שֶׁהוּא עֹלָה עַל  
 כָּל הַנְּבִיאִים הַעֲלִיּוֹנִים (שֶׁל הָעוֹלָם). אָמַר רַבִּי  
 יְהוּדָה, כָּל שָׂאָר הַנְּבִיאִים לְגַבֵּי מִשָּׁה כְּלַבְנָה  
 לְגַבֵּי הַשָּׁמֶשׁ.